

Faludy György:

Egy helytartóhoz 25 év után

Haynaunak indultál. Ez rég volt, mondják
Megszédültél. Naftalinba tetted
a kötelet s előkerült a kolbász.
Azt hallom, hogy szeretnek.

Trézsi anyánk! Jó öreg Ferenc Jóska!
Tisza István: esze mint a borotva!
Bölcs vezetőnk, Rákosi!
Ha az ember meg nem szökik, megszokja.

Szabad utazni, csendesen morogni
s lopni – várhatsz-e helytartótól többet?
Olbrich, Bierut, Gottwald, Ulbricht, Novotny:
mind elmarad mögötted.

Álnok vagy, szkizofrén, provinciális
s hazug. Opportunizmusod csigája

hány szovjet elvtárs nadrágján mászott fel!
Rendszerint nem hiába.

Erős vagy. Néked a hatalom minden,
Más nem számít. Ezért, hogy alkirályi
Székedből még legjobb barátaid sem
Tudtak kiintrikálni

Egy népet segítettél megalázní
az oroszok. Függetlensége álmán
tipródsz fölényes közönnyel, mint Pálffy,
Bach Sándor, Tisza Kálmán.

A szabadság csodaszarvasát űztük
négy száz éve. De ki fut most utána?
Te érted el. Szívós vagy. Egy országot
toltál át Ázsiába.

Tied a jelen. Agycenzúrázott
múltaddal mint vagy? Olykor, esti csendben
hallod-e újra, ahogy Rajk barátod
nyakcsigolyája reccsen?

Ha altatóval sem tudsz már aludni:
Tóth Ilonka sóhaja utolér-e,
s Losonczy hörgése, akinek kását
töltöttél tüdejébe?

Mint víz alatti, elmerült harangok:
hintáznak-e hajnal fele agyadnál
a tizennyolc esztendősk iskolások,
kiket felakasztattál?

És a jövő? Aki még el nem gárgyult,
az ismeri a kilövőpályákat,
miket a ruszkik szerte Dunántúl
gyér erdeibe vágtak.

Ha háború jön, rajtunk kezdik.
A föld olajfestéke hámlik. Izzó szőre
leperzselődik. A Balaton fölforr,
gázfelhő lesz belőle,

a városok rizsporrá kenődnek szét,
halálsugarak csapnak fel az égre,
és nem marad se sir, se rom, sem emlék.

Más nem lehet a vége.

Mit bánod ezt? Amíg élsz, zsíros torkok
csámcsognak körül és ha meghalsz, tested
dísz sírba kerül. És hol vannak ők már,
akik utat kerestek,

hogyan nagy hatalmak öngyilkos viszálya
közt magunkat békésnek és szabadnak
tudjuk egyszer? Nagy Imre így kívánta.
Őt is felakasztattad.

(Toronto, 1981)